

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczym Jana Kochanowskiego
w Kielcach (Polska)
Університет «Petre Andrei» м. Яси (Румунія)
Академічне товариство ім. М. Балудянського
м. Кошице (Словацька Республіка)
Асоціація перспективних досліджень та вищої освіти «Схід-Захід»
Спільний Проект ЄС/ПРООН
«Місцевий розвиток орієнтований на громаду»

***СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ, ЕКОНОМІЧНІ
ТА ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ***

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
IV Міжнародної науково-практичної конференції**

18-20 травня 2016 року

Частина I

Вінниця 2016

УДК 338:339.98(477)
ББК 65.9(4Укр)

Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України: Збірник наукових праць IV Міжнародної науково-практичної конференції. – Вінниця: Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2016. – Ч. 1. - 651 с.

У збірнику наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції розглядаються питання сталого розвитку суспільства: можливості розвитку місцевих громад; управління інноваційно-інвестиційним розвитком підприємства в сучасних умовах; актуальні проблеми менеджменту та фінансові механізми забезпечення розвитку економіки України; проблеми обліково-аналітичного, контрольного та інформаційного забезпечення управління підприємства. Досліджуються інноваційні моделі та інформаційні технології в науці, освіті, економіці; теоретичні та практичні аспекти сучасного товарознавства; актуальні проблеми, тенденції, перспективи розвитку готельно-ресторанного та туристичного бізнесу в Україні. Висвітлюються питання євроінтеграції України: історичні, соціально-політичні та правові орієнтири; інтерактивні технології та методи навчання як засіб формування іншомовної професійної компетенції.

Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

УДК 338:339.98(477)
ББК 65.9(4Укр)

Редакційна колегія: Голова редакційної колегії – **Замкова Н.Л.**, д.філос.н., доц.
Відповідальний секретар – **Мартінова Л.Б.**, к.філол.н., доц.

Члени редакційної колегії:

Бондаренко В.М., д.е.н., проф., **Власенко І.Г.**, д.мед.н., проф., **Денисюк О.М.**, д.е.н., проф., **Іваницька Н.Б.**, д.філол.н., проф., **Левицька І.В.**, д.е.н., проф., **Ліщинська Л.Б.**, д.т.н., проф., **Стопчак М.В.**, д.і.н., проф., **Боковець В.В.**, к.е.н., доц., **Гладій І.О.**, к.е.н., доц., **Даценко Г.В.**, к.е.н., доц., **Івашук О.В.**, к.ф.-м.н., доц., **Киричук А.С.**, к.пед.н., доц., **Ковінько О.М.**, к.е.н., доц., **Ковтун Е.О.**, к.е.н., доц., **Корж Н.В.**, к.е.н., доц., **Поліщук О.А.**, к.е.н., доц., **Сігаш Т.Д.**, к.е.н., доц., **Тернова А.С.**, к.т.н., доц., **Чугу С.Д.**, к.філол.н., доц., **Хачатрян В.В.**, к.е.н., доц.

Друкується за ухвалою Вченої Ради Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ISBN 978-966-629-762-7

<hr/>	
Г.І. Мелеганіч, к.політ.н. Ужгородський національний університет РОЛЬ ПРОЕКТУ ЄС / ПРООН «МІСЦЕВИЙ РОЗВИТОК ОРІЄНТОВАНИЙ НА ГРОМАДУ» У ВПРОВАДЖЕННІ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У ВНЗ УКРАЇНИ.....	255
А.К. Мідляр, к.е.н. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ РЕАЛІЗАЦІЯ ЛІДЕРСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ.....	260
І.Ю. Семенюк Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ БАРСЬКИЙ РАЙОННИЙ РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР РОЗВИТКУ ГРОМАД ЯК УСПІШНИЙ ПРИКЛАД СОЦІАЛЬНОЇ МОБІЛІЗАЦІЇ.....	267
Л.В. Уманець Вінницький коледж будівництва і архітектури КНУБА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	274
<hr/>	
ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО, КОНТРОЛЬНОГО ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА	
<hr/>	
І.О. Гладій, к.е.н., Т.Ю. Фурман, к.пед.н. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА	286
Г.В. Даценко, к.е.н. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ КОНТРОЛЬ ПОВНОТИ ТА СВОЄЧАСНОСТІ СПЛАТИ ПОДАТКУ НА НЕРУХОМЕ МАЙНО, ВІДМІННЕ ВІД ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ.....	293
О.М. Денисюк, д.е.н. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ПРИЧИНИ СУЧАСНОГО СТАНУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ.....	300
О.М. Дзюба, к.е.н. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ АМОРТИЗАЦІЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ: ВИБІР ОПТИМАЛЬНОГО МЕТОДУ НАРАХУВАННЯ.....	304
С.П. Ковальчук Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У ВІННИЦЬКУ ОБЛАСТЬ.....	310
І.В. Колчикова Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ДОКУМЕНТАЛЬНА РЕЄСТРАЦІЯ ТОВАРНИХ ВТРАТ ТОРГОВЕЛЬНОЇ МЕРЕЖІ ПРИ ПРИДБАННІ ЗАПАСІВ.....	319
<hr/>	

Висновки. Прогнозування обсягів залучення інвестицій у Вінницька область показало значну залежність даного процесу від різних чинників та зменшення обсягів інвестицій під їх впливом, за умови збереження сформованих тенденцій. Тому, актуальною є розробка заходів, спрямованих на зміну даних тенденцій, що сприятиме активізації залучення інвестицій в регіон.

Список використаних джерел:

1. Державне управління регіональним розвитком України : монографія [В.С. Воротін, А. Я. Жаліла]. – К. : НІСД, 2010. – 288с.
2. Клименко Н. Г. Інституційно-організаційні засади регіональної політики інноваційно-інвестиційного розвитку регіону / Н. Г. Клименко // Зовнішня торгівля : право та економіка. – 2009. – №5. – С. 72 – 76
3. Палка І. М. Роль державного регулювання інвестиційної активності в системі управління економікою / І. М. Палка // Всеукраїнський науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка». – 2012р. – №3. – С. 305 – 308
4. Савіцька О. П. Державне регулювання інвестиційних процесів в Україні / О. П. Савіцька, Н. В. Савіцька // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2011. – № 714 : Менеджмент та підприємництво в Україні : етапи становлення і проблеми розвитку. – С. 391–398.
5. Третяк Д. Д. Особливості фінансування реструктуризації національної економіки / Д. Д. Третяк // Економіка та держава. – 2011 – №4. – С. 53 – 56.
6. Шевченко О. В. Інвестиційна активність регіонів України : вплив на економічне зростання / О. В. Шевченко // Стратегічні пріоритети. – 2009. – № 1 (10). – С. 175 – 181

УДК 657.471(045)

І.В. Копчикова

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ДОКУМЕНТАЛЬНА РЕЄСТРАЦІЯ ТОВАРНИХ ВТРАТ ТОРГОВЕЛЬНОЇ МЕРЕЖІ ПРИ ПРИДБАННІ ЗАПАСІВ

В статті розглянуто особливості документальної реєстрації операцій торговельних мереж в частині документування товарних втрат при придбанні запасів. Основним завданням наукового дослідження є вивчення

сучасних проблем документального оформлення товарних втрат та розробка пропозицій щодо їх усунення з метою забезпечення збереження майна власників та підвищення інформаційної, контрольної та аналітичної функції бухгалтерського обліку.

Ключові слова: документування, первинні документи, втрати товарних запасів, нестача, етапи роздрібного товароруху, торговельна мережа.

Постановка проблеми. Стрімкий розвиток роздрібного бізнесу в Україні, поява нових форм торгівлі змусили всіх професіоналів цієї сфері зіткнутися з одним із самих гострих питань – товарними втратами. Технологія торгівлі в супермаркеті робить цю проблему однією з ключових у визначенні рівня доходу і визначенні фінансової стратегії роздрібного підприємства.

Всі господарські операції, що здійснюються роздрібними торговельними мережами, мають бути оформлені первинними обліковими документами, на підставі яких ведеться бухгалтерський облік. Організація документального оформлення по етапах роздрібного товароруху має велике значення для роботи підприємств торгівлі.

Метою статті є дослідження сучасних проблем порядку документального оформлення товарних втрат торговельних мереж в процесі придбання запасів та розробка пропозицій щодо їх усунення з метою забезпечення збереження майна власників та підвищення інформаційної, контрольної та аналітичної функції бухгалтерського обліку.

Аналіз останніх наукових досліджень. У вітчизняній науковій літературі питання, пов'язані з збереженням майна власника, вдосконаленням обліку та порядку документального оформлення товарних втрат, знайшли відображення в чисельних працях Бардаша С.В., Новохацької А.Я., Камлика І.М., Корнєєвої А.Є., Дернюк А.Ф., Німчинова П.П., Грінмана Г.І. та інших.

Виклад основного матеріалу. З метою одержання достовірної інформації про товарні запаси увесь обліковий процес необхідно розділити на декілька етапів. Перший етап (первинний) передбачає документування господарських операцій, що відбуваються на підприємстві, надалі їх вартісне вимірювання за

допомогою оцінки, на третьому етапі здійснюється поточне групування в системі бухгалтерських рахунків таких операцій та на заключному - узагальненні інформації в бухгалтерській звітності.

Бухгалтерський облік як інформаційна модель господарської діяльності торговельного підприємства розпочинається з первинного обліку, тобто фіксації операцій по товарних запасах у первинних носіях. Складання документів або документування є важливим елементом методу бухгалтерського обліку, так як документи слугують основою для наступного групування первинної інформації у бухгалтерському обліку, надають юридичної сили господарським операціям та можливість здійснювати контроль за їх виконанням.

Так, на досліджуваних підприємствах, більшість операцій, пов'язаних з рухом товарів оформляються документами з індексом «ТОРГ».

В той же час нормативно-правові акти дають право підприємствам самостійно розробляти форми первинних облікових документів виходячи із специфіки своєї діяльності. Якщо уніфікована форма не зручна для використання в торговельній організації, то організація має право внести до неї додаткові реквізити; змінити форму, розширити або звужити графи і рядки, включити додаткові рядки і вкладні листи. Проте, при цьому, всі реквізити повинні відповідати вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Всі об'єкти бухгалтерського обліку, в тому числі товарні запаси, повинні бути відображені в первинних документах для фіксації їх надходження, переміщення, зберігання та реалізації. Таким чином, саме первинні документи виступають письмовим доказом фактичного здійснення господарських операцій та їх підтвердженням.

В обліку втрат товарних запасів процес документування та самі документи відіграють важливу роль, а саме:

- засвідчують та підтверджують факт здійснення господарських операцій;
- надають можливість здійснювати контроль за господарськими операціями з товарними запасами при їх надходженні, зберіганні та реалізації;

- створюють можливості формування інформаційної бази про товарні втрати для їх планування, аналізу та пошуку шляхів скорочення тощо [1].

Первинний облік є важливою складовою, що формує інформаційну базу для управління товарними запасами при їх надходження, зберіганні та реалізації. Разом з тим, практичні дослідження свідчать про те, що на більшості вітчизняних торговельних підприємств господарські операції по товарних операціях фіксуються на відповідних бланках документів, що були затверджені близько 20 років тому назад, а деякі з них ще були затверджені за радянських часів, без врахування законодавчих змін сьогодення.

Відповідно до етапів роздрібного товароруку всі господарські операції руху товарів на досліджуваних підприємствах торговельної мережі можна згрупувати в три групи:

- 1) господарські операції, пов'язані з надходженням товарів та сировини;
- 2) господарські операції, пов'язані із зберіганням товарів та сировини;
- 3) господарські операції, пов'язані із переробкою та підготовкою до продажу запасів;
- 4) господарські операції, пов'язані з реалізацією товарів та готової продукції.

Документальна реєстрація товарних втрат торговельної мережі залежить від порядку списання та віднесення на економічні показники. Практично товарні втрати можна розподілити на декілька категорій за різними ознаками:

- 1) втрати при постачанні товарів; втрати, виявлені в процесі інвентаризації залишків; актовані втрати;
- 2) втрати внаслідок розкрадань і втрати в результаті об'єктивних причин (усихання, утрушування);
- 3) втрати понад норми і в межах норм, установлених законодавством або організацією самостійно.

На практиці при прийманні товарів в окремих випадках можуть бути виявлені розбіжності між цінностями, що фактично надійшли і даними супровідних документів постачальника. Причинами цього можуть бути:

- природній убуток товарів в дорозі;

- псування товарів при перевезенні;
- недокладання постачальником товарів в тару;
- втрата вантажу організацією-перевізником;
- втрата вантажу в дорозі представником підприємства-покупця.

Суму втрат товарів при перевезенні внаслідок природного убутку визначають шляхом знаходження норми убутку від вартості кожного виду товару.

Детальний розгляд нормативних положень щодо відображення в обліку товарних втрат на етапі транспортування довів, що рекомендована методика взагалі не відповідає дійсності. Наведені групи товарів не входять до сучасної асортиментної структури, наведені норми природного убутку продовольчих товарів під час транспортування автомобільним і гужовим транспортом необ'єктивні.

Оскільки на сьогодні торговельні мережі набувають все більшого впливу на постачальників, то однією з умов мережі є передбачення норм природного убутку при транспортуванні в договорах на поставку товарів.

Втрати, що виникають при перевезенні товарів, відображаються за покупною вартістю, якщо при прийманні фактична наявність товарів буде менше, ніж вказано в документах постачальника. Кожен випадок втрат оформляється актом приймання товарів за кількістю і якістю. Згідно з п. 5.7 Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку запасів, нестачі та втрати запасів у межах установлених норм природного убутку під час транспортування, відносяться на збільшення первісної вартості оприбуткованих запасів такого найменування або групи [2].

Дослідження торговельних мереж в частині покриття товарних втрат при транспортуванні дає можливість запропонувати два варіанти покриття втрат, що виникають в дорозі, які мають бути передбачені умовами договору поставки:

1. Віднесення втрат на вартість товарів (рекомендує діюча методологія обліку);

2. Покриття втрат товарів постачальником (встановлення визначеного відсотка знижки, який має покрити втрати товарів в дорозі.)

В економічній літературі є дві точки зору з приводу відображення в обліку нестач і втрат від псування товарів, виявлених при прийманні:

- нестачі і втрати від псування товарів, по яких встановлена вина постачальника (транспортної організації) і по яких пред'явлені претензії, відображаються на рахунку 37 «Розрахунки з різними дебіторами», субрахунок 4 «Розрахунки за претензіями», а нестачі і втрати від псування товарів по інших причинах відносяться на рахунок 947 «Нестачі і втрати від псування цінностей».

- нестачі і втрати від псування, виявлені при прийманні, незалежно від причини відносяться на рахунок 947 «Недостачі і втрати від псування цінностей», а після встановлення конкретних умов виникнення, списуються відповідним чином.

На нашу думку, останній варіант є доцільнішим, оскільки дозволяє сформулювати на одному рахунку 947 «Нестачі і втрати від псування цінностей» повну інформацію про величину розбіжностей з документами постачальника, виявленими в ході приймання товарів.

Понаднормативні втрати при транспортуванні товарів відшкодовуються постачальником або транспортною організацією в претензійному порядку.

На досліджуваних торговельних мережах НВП «АРГОН» («Грош», «Корона», «К-Маркет»), ТОВ «ЕКО» («Екомаркет»), в ході приймання товарів від постачальників в окремих випадках мали місце розбіжності, в основному, у вигляді нестачі товарів. Аналіз причин розбіжностей дозволив встановити, що основними причинами є недокладання товару в тару на складі постачальника, а також втрата товару експедитором, що доставив товар. При цьому, на підставі актів про встановлені розбіжності, постачальникові пред'являлася претензія, що відображена в обліку на субрахунку 374 «Розрахунки з різними дебіторами».

У випадку, коли при прийманні товару було виявлені недоброякісні товари, складається Акт про якість і комплектність товарів, тобто Дефектний акт, форма та зміст якого носить довільний характер.

Висновки. Використання запропонованих автором форм первинних документів по операціях з товарними запасами сприятимуть формуванню повної інформаційної бази при їх надходженні, зберіганні та реалізації, а також оперативний контроль за такими операціями та ефективне управління ними.

Список використаних джерел:

1. Грабова Н. Н. Бухгалтерский учет в производственных и торговых предприятиях, 2000 : Учебное пособие / Н. Н. Грабова, В. Н. Добровский ; под ред. Кужельного Н.В. – К : А.С.К., 2000. – 624с.
2. Наказ Міністерства фінансів України від 10 січня 2007 року № 2 «Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку запасів»

УДК: 658.14:336.225.674(045)

Н. В. Коцеруба, к.е.н.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ПРИЙОМИ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ В АУДИТІ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМТВА

У статті досліджуються питання підвищення обґрунтованості аудиторських доказів стосовно оцінки ефективності використання капіталу суб'єкта підприємницької діяльності. Застосування прийомів фінансового аналізу дозволяють аудитору встановити ситуативні чинники негативного впливу на об'єкт дослідження, виокремити причину погіршення економічної ситуації та оперативно вжити заходів щодо усунення виявлених недоліків.

Ключові слова: *аудит, капітал, ефективність, чинники впливу, прийоми фінансового аналізу, суб'єкт підприємницької діяльності.*

Постановка проблеми. Економічною метою функціонування підприємства в ринкових умовах є максимізація його ринкової вартості шляхом капіталізації прибутку та залучення капіталу з зовнішніх джерел фінансування.